

Gorzów Wlkp., 17 października 2025 r.

Nasz znak: PS-V.431.13.2025.NWoj
Sprawę prowadzi: Natalia Wojciechowska
Telefon: 95 7851 434
e-mail: natalia.wojciechowska@lubuskie.uw.gov.pl

Pan
Jacek Wójcicki
Prezydent Miasta
Gorzowa Wielkopolskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 296), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (2023 r. poz. 190 z późn. zm.) oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w dniu 6 sierpnia 2025 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Urzędzie Miasta Gorzowa Wlkp. (ul. Sikorskiego 4, 66-400 Gorzów Wlkp.) w zakresie realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności prawidłowości realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 - 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- *Natalia Wojciechowska* - Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 214-1/2025 z dnia 1 sierpnia 2025 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- *Renata Urantówka* - Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 214-2/2025 z dnia 1 sierpnia 2025 r. - członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 31 lipca 2025 r. (znak: PS-V.0444.34.2025.NWoj).

(akta kontroli str. 1, 14-18)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie zlecone na podstawie:

- ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296);
- resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024;
- umowy nr PS-V.042.2.2024/UM Gorzów Wlkp. z dnia 9 stycznia 2024 roku zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a Gminą Gorzów Wlkp.

(akta kontroli str. 43-52)

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Prawidłowość realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 – **oceniono pozytywnie z uchybieniem.**

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zawartą umową przyznawała świadczenia usługi opieki wytchnieniowej oraz czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość.

Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową osób, dla których w okresie objętym kontrolą została przyznana usługa opieki wytchnieniowej próbowano ustalić:

1. Wywiązanie się Gminy Gorzów Wielkopolski z umowy nr PS-V.042.2.2024/UM Gorzów Wielkopolski z dnia 9 lutego 2024 roku zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a Gminą Gorzów Wielkopolski.

Zgodnie z umową nr PS-V.042.2.2024/UM Gorzów Wielkopolski, Gminie przyznano środki w kwocie 687 200,00 zł z przeznaczeniem na realizację przez Gminę zadania:

- w formie pobytu dziennego w zakresie udzielania 11 280 godzin usług opieki wytchnieniowej dla 42 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 6 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, którym będą świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Gmina otrzymała 11 280,00 zł na koszty obsługi Programu.
- w formie pobytu całodobowego w zakresie udzielenia 192 dni usług opieki wytchnieniowej dla 14 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którym będą świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego w placówce zapewniającej całodobową opiekę, o której mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ponadto Gmina otrzymała 2 464,00 zł na koszty obsługi Programu.

Zgodnie z § 2 ust. 1 (...) Zmiana wniosku/aktualizacji wniosku gminy na środki finansowe z Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 złożonego przez Gminę Wojewodzie następuje na podstawie akceptacji Wojewody, wyrażonej w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

W celu dokonania zmian, o których w części V ust. 15 i 16 Programu, gmina zobowiązana jest do złożenia do wojewody za pośrednictwem Generatora Funduszu Solidarnościowego

aktualizacji Wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 1 do Programu), zwanego dalej „Wnioskiem” wraz z Kalkulacją kosztów do wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 1 do Wniosku) oraz Informacjami opisowymi do wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 2 do Wniosku). Przed złożeniem aktualizacji Wniosku wraz z załącznikami, gmina pisemnie (przez ePUAP) informuje wojewodę o zamiarze dokonania aktualizacji Wniosku.

Gmina Gorzów Wlkp. dokonała aktualizacji wniosku w GFS dnia 24 października oraz 26 listopada 2024 r., każdorazowo informując Wojewodę o zamiarze dokonania aktualizacji wniosku w Generatorze Funduszu Solidarnościowego.

Przyznane środki finansowe zostały wykorzystane w terminie określonym w umowie.

W toku kontroli zespół kontrolny ustalił ponadto, iż Gmina terminowo dokonała zwrotu niewykorzystanych środków na rachunek Wojewody wskazany w umowie. Dokonując zwrotu środków, prawidłowo wskazano numer umowy, kwotę niewykorzystanych środków Funduszu z podziałem na kwoty z tytułu realizacji zadania (pobyt dzienny, pobyt całodobowy) oraz koszty związane z obsługą Programu.

W ramach oceny prawidłowej realizacji zapisów zawartych w umowie pomiędzy Gminą a Wojewodą Lubuskim, kontroli poddana została także dokumentacja materiałów informacyjnych.

Realizator Programu dnia 6 listopada 2023 roku zamieścił na stronie internetowej Urzędu Miasta Gorzowa Wlkp. o możliwości przystąpienia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024, następnie dnia 20 maja 2024 roku zamieścił na stronie internetowej Urzędu Miasta Gorzowa Wlkp. informację o naborze wniosków w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024. Plakat informacyjny został przedstawiony w formie i trybie przewidzianym w umowie.

Jednocześnie ustalono, zgodnie z przekazaną dokumentacją, że rachunek bankowy wykorzystany do realizacji Programu, wyodrębniony został wyłącznie dla środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

Reasumując, kontrolowana jednostka dokonała aktualizacji wniosku w GFS zgodnie z założeniami Programu. W sposób rzetelny, prawidłowy i zgodny z umową wydatkowano środki przeznaczone na realizację Programu. Jednostka terminowo dokonała zwrotu niewykorzystanych środków, wskazując kwotę zwrotu z podziałem na poszczególne składowe. Ponadto prawidłowo realizowano działania informacyjne, rachunek bankowy został wyodrębniony wyłącznie dla środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

(akta kontroli str. 18-53, 54-59, 377-379)

2. Prawidłowość realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 12 osób korzystających z usług opieki wytchnieniowej zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2024 r.

Kontrolujący stwierdzili, że realizator prawidłowo zakwalifikował do świadczenia usługi opieki wytchnieniowej osoby spełniające wymagania Programu.

Usługi opieki wytchnieniowej edycji 2024 były przyznawane zgodnie z zapisami zawartymi w Programie. Wsparcie otrzymały osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi – poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Program realizowany był w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej oraz w formie pobytu całodobowego w placówce zapewniającej całodobową opiekę Dom Seniora Srebrna Magnolia. W godzinach realizacji usługi opieki wytchnieniowej nie były świadczone inne formy pomocy usługowej.

W trakcie analizy dokumentacji 12 osób korzystających z usług opieki wytchnieniowej stwierdzono, że objęto 10 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 2 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, którym były świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Z przeanalizowanej dokumentacji 12 osób wynika, że usługa opieki wytchnieniowej dla wszystkich osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności była realizowana w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w formie pobytu dziennego oraz dla 2 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności w formie pobytu całodobowego w placówce zapewniającej całodobową opiekę, o której mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dom Seniora Srebrna Magnolia). Usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego zostały zlecone organizacji pozarządowej na podstawie umowy nr 02/OW/2024 z dnia 13 maja 2024 r.

ze Stowarzyszeniem „Człowiek w potrzebie – Wolontariat Gorzowski”. Zawarto 9 umów z osobami świadczącymi usługi opieki wytchnieniowej. Stawki za godzinę usługi opieki wytchnieniowej nie przekraczały maksymalnych kwot określonych w Programie. Liczba godzin usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego świadczonych osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności to 2 050 godzin.

Usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego zostały zlecone organizacji pozarządowej na podstawie umowy nr 1/OW/2024 z dnia 8 maja 2024 r. z Niko Krzysztof Białkowski, Dom Seniora „Srebrna Magnolia”. Zawarto umowę z osobą świadczącą usługę opieki wytchnieniowej. Stawki za dzień usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego nie przekraczały maksymalnych kwot określonych w Programie. Liczba dni usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego świadczonych osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności w kontrolowanej dokumentacji to 28 dni.

Usługi opieki wytchnieniowej były realizowane w formie pobytu dziennego i pobytu całodobowego. Wszystkie osoby, którym przyznano usługę opieki wytchnieniowej spełniały wymogi Programu, z zachowaniem limitów określonych w Programie. Środki finansowe przyznane w ramach Programu zostały wydatkowane zgodnie z zapisami Programu.

Dodatkowo w dokumentacji osoby, świadczącej usługę opieki wytchnieniowej na rzecz dzieci do 16 r.ż., znajdowało się zaświadczenie o niekaralności, informacja o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym w formie wydruku z rejestru oraz akceptacja osoby, która ma świadczyć usługę opieki wytchnieniowej

ze strony rodzica (opiekun został wskazany przez rodzica/opiekuna dziecka z niepełnosprawnością).

Przyznana liczba godzin usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego oraz w formie pobytu całodobowego świadczonych osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności nie przekracza limitów określonych przez Program. Limit dla usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach pobytu dziennego to 240 godzin dla 1 uczestnika oraz 14 dni w formie pobytu całodobowego.

W kontrolowanej dokumentacji, znajdowała się również notatka służbowa, sporządzona przez pracowników UM w Gorzowie Wlkp. z przeprowadzenia doraźnej kontroli w Domu Seniora „Srebrna Magnolia”, w którym świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego. Natomiast, jst nie przeprowadziła doraźnych kontroli w miejscu zamieszkania w formie pobytu dziennego, w którym świadczone usługi opieki wytchnieniowej.

Zatem wszystkie osoby, którym przyznano usługę opieki wytchnieniowej spełniały wymogi Programu, z zachowaniem limitów godzinowych. Wszystkie osoby świadczące usługę opieki wytchnieniowej zostały zatrudnione zgodnie z zapisami Programu, a przyznane środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego zostały wydatkowane zgodnie z zapisami Programu. Zgodnie z wymogami prowadzono także doraźną kontrolę i monitorowano świadczenie usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego, jednakże nie poddano monitoringowi usług w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.

(akta kontroli str. 69-82, 94-106, 127-136 196-207, 208-209, 379)

3. Ocena prowadzenia postępowań w zakresie przyznawania usługi opieki wytchnieniowej.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację dwunastu osób niepełnosprawnych (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2024 r.), które w 2024 r. zostały objęte wsparciem w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego”.

Analizie poddano dokumentację osób zakwalifikowanych do wsparcia w formie usługi opieki wytchnieniowej oraz osób świadczących im usługę. Wszystkie karty zgłoszenia (sporządzone na wzorze nr 7 do Programu) zostały wypełnione prawidłowo. Do karty zgłoszeń w każdej z kontrolowanych dokumentacji, dołączone były kopie aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, a w przypadku dzieci – orzeczenia o niepełnosprawności.

Kontrolujący dokonali także analizy dokumentacji osób niepełnosprawnych w zakresie rozliczenia usługi opieki wytchnieniowej na podstawie wypełnionej Karty realizacji Programu. We wszystkich kontrolowanych dokumentacjach osób niepełnosprawnych załączone były Karty realizacji usług opieki wytchnieniowej (na drukach zgodnych ze wzorem - załącznik nr 8 do Programu). Wszystkie kontrolowane Karty rozliczenia usług opieki wytchnieniowej były prawidłowo wypełnione. Gmina dokonała na ich podstawie rozliczenia realizacji usług opieki wytchnieniowej w 2024 roku.

Zatem analiza kontrolowanej dokumentacji wykazała prawidłowe działania organu prowadzącego postępowanie, w zakresie przyznawania usług opieki wytchnieniowej oraz rozliczania realizacji usług opieki wytchnieniowej w 2024 roku.

- 100% dokumentów była prowadzona prawidłowo.

(akta kontroli str. 363-375, 376)

4. Prawidłowość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdanie z realizacji Programu "Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego" - edycja 2024 w ramach Funduszu Solidarnościowego. Zgodnie z umową gmina zobowiązała się przekazać sprawozdanie w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania.

Gmina realizowała Program „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego” – edycja 2024 w zakresie pobytu dziennego do 31 grudnia 2024 r. Sprawozdanie przekazane zostało w dniu 27 stycznia 2025 r., a zatem przed upływem terminu określonego w umowie.

W trakcie kontroli dane przedstawione w sprawozdaniu zostały poddane analizie i porównane z przedłożonymi dokumentami zawierającymi ewidencję - Kartę realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego”- edycja 2024.

Zgodnie z rozliczeniami zawartymi w kartach realizacji, w 2024 roku zrealizowano łącznie 10.575 godzin usług w ramach pobytu dziennego dla 48 osób, w tym 42 z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 6 dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Osobom tym świadczono usługi opieki wytchnieniowej na łączną kwotę 528 750,00 zł. Zrealizowano również 192 doby usług w ramach opieki całodobowej na łączną kwotę 123 000,00 zł. Na koszty obsługi Programu wydatkowano środki finansowe w wysokości 13 035,00 zł (zostały one przeznaczone na dodatki do wynagrodzeń dla pracowników obsługujących Program).

Łączna kwota wykorzystanych środków finansowych wynosi 664 785,00 zł.

N realizację ww. Programu Gmina Gorzów Wlkp. otrzymała 700 944,00 zł, środki zostały wykorzystane w 95%.

Dane te były zgodne z informacjami wskazanymi w sprawozdaniu.

100% kontrolowanej dokumentacji było sporządzone w sposób prawidłowy i rzetelny, zgodny ze stanem faktycznym, mającym odzwierciedlenie w dokumentacji przekazanej przez jednostkę kontrolującą. Sprawozdanie gminy z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024 przekazane zostało Wojewodzie w terminie określonym w umowie.

(akta kontroli str. 18-26, 43-52, 60-63, 64-66, 360, 361-362, 379)

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność - w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania usług opieki wytchnieniowej finansowanych z Funduszu Solidarnościowego;
- rzetelność - na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny. Niemniej jednak nie poddano doraźnej kontroli i monitoringowi usług w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, w przypadku realizacji zadania w kolejnych edycjach Programu, zalecam:

- monitorowanie świadczonych usług opieki wytchnieniowej oraz dokonywanie doraźnych kontroli bezpośrednio w miejscu realizacji świadczonych usług opieki wytchnieniowej (w formie pisemnej lub elektronicznej).

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oczekuję w terminie 30 dni, liczącym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz bieżącego wykonywania zaleceń. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z poważaniem

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula